

M A G Y A R K U R I R.

Bécs, Kedden, Augustus' 2-dikán, 1825.

D é l i A m é r i k a.

A' Londoni Times nevű ujságlevelekben illy tudósítás találtatik azon gyilkos czélzásról, melly szerént Bolivárt Limában a' világból ki akarták végezni: „

„Limában, azon országnak fő városában, mellyet Bolívar illy sok fárodzásai által a' Spanyol Uralkodás alól felszabadíta, halálos özszeesküvést fedezének-fel ellene. Bár mi nagy képtelenségnek 's gyanithatatlannak tessék is lenni ezen dolog első tekintettel: mi mindazáltal, részint a' kútfőt, melyből ezen hírt mérítettük, részint azon leírást, mellyel a' dolog elé adatik, fontolóra vévén, hajlandók vagyunk néki hitelt adni. Mondják, hogy valamely bálnak vagy vendégségnek alkalmatosságával ütött-ki az özszeesküvés, midőn a' Liberátor a' Congresszus' Titoknokjával Monteagudó úrral éppen útban volt oda. Magát Bolivárt ugyan, hirtelen nagy lárma támadván, nem ölhették-meg a' gyilkosok, de a' nevezett Titoknok úr, által-döfettetvén még azon éjszaka meghalt. A' gyilkosságot követett napon reggel kihirdetődvén, hogy, ki a' gyilkosságot felfedezi, nagy jutalmat fog kapni, egy Límai késtsinaló jelentést tett, hogy ő nem sokkal azelőtt valami Szeretsen' számára, a' ki néki nagyon gyanus embernek látszott lenni, három handzsárt (hegyes tört) köszörült-meg; 's az is kitudodott valami módon, hogy Monteango ezen handzsároknak egyike által szúratott által. Ehez képpent haladék nélkül minden Limában találató Szer-

tsenek parantsolatot kaptak, hogy a' nagy piatzon jelenjenek-meg, hol egyenként mindnyájok a' késtsinaló elibe hívatatván, ez azon személyre, kinek számára a' handzsárokat megköszörülte vala, tüstént reá esmért, ki is ehez képpent fogságra tétetvén megvallotta, hogy özszeesküvés lett volna a' Bolívar' élete ellen forraltatva, melynek sok Límai fő emberek részes társai volnának, hanem hogy Generalis Rodil, a' Callói Spanyol Kommandáns lett volna fő gerjesztője. Ezen dolognak, ha igaz, nem soká jobban ki kell nyilatkozni.“

A' Buenos-Ayresi és Braziliai Császári katonák között már elkezdődtek az ellenségeskedések. A' Császáriak birtokában vagynak Montevideónak; a' Buenos-Ayresiek pedig azt mondják, hogy ez, régtől fogva az övék volt, tehát most is az övék. Mint mondják Május' 6-dik napján 500 Buenos-Ayresi katonák kiszállottak oda, 's 218 Császári lovas katonát, egy Oberstert, 2 Oberstlieutenántot, és 11 egyéb tiszteket meglepven elfogtak 's fogságra vittek. A' Brasiliai több sergek, mellyek Montevideóban őrizeten voltak, magokat igen gyengéknek érezvén, valamint Maldonadóból ugy más apróbb tényáikről is özsze hívták minden gyenge tsapatjaikat, de így is nagyon félnek, és már tsak azt forgatták elméjekben, hogy mi módon helyhez tethessék bátorságos állásba magokat, atól tartván egy felől, hogy a' fellegrvárban találató Respublikai gondolkodású labo-

sok özszeesküvést forralnak ellenek, más felől pedig, hogy a' Buenos-Ayresi katonák kívülről réájok fognak ütni. Ehez képest az eddig Montevideóban őrizeten állott 400 Császári lovasság, onnét Május 7-dikén kiköltözvén, még csak 1000 gyalogok voltak benn. A' Kormányozó azonban közben valamint Rio-Grandébe és Porto-Alegrebe, úgy Rio-de-Janeiróba is Kurirokat küldött segítő seregek után.

Minden környülállások azt mutatják, hogy a' Rió-de-Janeriói Császári és Buenos-Ayresi Respublikai Országloszékek nem fogják ezt a' Monte-Videó felett támodott pert egymás között békességesen eligazítani.

A' Buenos-Ayresi ujságban a' Diktátorra lett Doktor Franciának Ápr. 27-kén egy Végzése jött-ki, melynek ereje szerint ő minden Paraguayban találtatott klastromokat és Barát-szerzeteket eltörlött a' magok birtokaikkal együtt, 's magokat Világiakká tévén, sekularizálván, volt birtokaikat a' Státus' jószágaihoz tsatólta, de olly rendeléssel, hogy, míg ezek a' Világiakká tétetett Papi személyek élnek, a' Státus tartozzék őket tartani.

Panamából azt írják, hogy valamint az ott lévő Kolumbiai Kormányozó Generális Carenó, úgy az Anglus Conzúl is irigykedő szemekkel nézik a' Callaó előtt álló, vagy általjában az egész Perui tengeren alá 's fel evező Frantzia hajós osztálynak politikai maga viseletét. Ide, Panamába, holmi Tisztitudósítások érkeztek ezen Frantzia hajós osztály vezérétől, a' végre, hogy küldettnének-el Európába Párisba a' tengeri Ministerhez, de sem a' nevezett Kormányozó sem az Anglus Conzúl magokra nem vállolták elküldéseket. A' Perui Országloszékben is irigykedésnek tartják némeltyek azt, hogy ez egyáltaljában kinyilatkoztatta, hogy meg nem engedi, hogy ezen Frantzia hajós se-

reg a' Callaóba bezárkozva lévő Spanyol őrző sereggel közösülést tartson-fel; a' Frantzia vezér pedig így akar tenni, holott Callaó 14 Respublikai hadi hajók által van bezárattatva, a' melly elégséges hadi erő arra, hogy a' hadi törvények szerint annak valóságos bezárattatási állapotját minden nemzet' hajóji megismerjék.

A' Mexikói Tiszti Ujságban az Országloszék Elölülőjének azon beszéde, mellyel ő a' Congresszus' üléseit berekesztette, Máj. 21-dikén közönségessé tétetett. Ha mindenek úgy folynak Peruban, mint az Elölülő lerajzolta, meg lehet véle elégedni. A' Szövetség' belső állapotját igen kedvezőnek, az igasság' kiszolgáltatását megjobbítotttnak, az ármádát jól organizáltatotttnak, 's a' tengeri hadi erőt megsaporítotttnak lenni rajzolta-le. Megemlítette, hogy Manganillóban új kikötőhely építettik. Nagy meglepéssel beszéllett mindenek felett Nagy Britannianak és az Északi-Amériakai úgy nevezett Egyesült Státusoknak a' Mexikói Respublika eránt viseltető barátságos indulatjokról.

Legutoljára arról tett jelentést beszédeben, hogy az ország egy Biztosságot nevezvén-ki, azt már a' Svifsture nevű Anglus hajón útnak indította Vera-Cruzból Olasz országfelé, hogy a' Catholika Egyház és Mexiko között az egyességet állandó talpköre helyheztesse. Ezen Biztosság tsupa Papi személyekből áll, hogy Pápa ő Szentsége 's Mexiko között Concordátát szerezzen 's erőssítsen-meg.

A' Kolumbiai ujság egy példát beszéll elé annak megmutatására, hogy melly pontosan és kedvezés nélkül folyon ezen Respublikában az igasság' kiszolgáltatása. — Infante Leonardó nevű Oberster Perdomo nevű Hadnagyot valami tsekély indító okra nézve halálra döfött. Egy tsupa Stábtisztekből álló hadi ítélőszék az Oberstert halálra ítélte, 's ezen ítéletet a' fő hadi tanács is megerősítette, ámbár

egy nagy érdemű valóságos katona volt, mert száz győzedelmi vitéz tetteket hordott-fel magáról, 's köz katonából lépdegelt-fel az Obersterségig. E' mind nem használt semmit. B o g o t á b a n Márcz. 26-kán lőtték agyon a' nagy piatzon, hol a' Respublika' Vice-Elölülője az executzió után ló háton megjelenván, nagyongyökeres beszédet intézett a' katonasághoz. P e n a, a' Respublika fő Itélőszékének Elölülője, nem akarván a' katona Itélőszék' ítéletét aláírás által megerőssíteni, ámbár fontos okokat hordott-fel mentségére, tsakugyan egész esztendeig felfüggesztetett hivatalában, 's ezen esztendő alatt más folytatván hivatalát, ennek ő tartozik fizetni.

Itt következnek azon három Akták, mellyeket a' Respublikánusok F e l s ő P e r u b a n az O l a n é t a' szerentsétlen haláláról közönségessé tettek: —

I-ső ezek között a' S z a l t a i K o r m á n y o z ó' Proklamatiója, kinek A l v a r e z A r e n a l e s a' neve. Ez azt a' tudósítást adta-ki Proklamatió gyanánt Ápril. 8-dikán, mellyet hozzá U r d i m i n e a G e n e r á l i s P o t o s i tartományból küldött: — „Midőn, így szoll ezen Generális, én T u m u s l a felé folytatnám fegyvereseimmal útam, hogy Oberster Medina-Celinek segítségét vigyek, olly hírrel érkeze-meg ennek Adjutánsa M a r t i n e z, hogy az Oberster 300 emberekkel, kiket ő C h i c h a s b a n gyűjtött vala össze, Generál O l a n é t a r a, kinek 700 S e r v i l i s e i voltak, réa ütött 's őtettelyesen megverte. O l a n é t a az elestek között találtatott. Hányan estek-el rajta kívül, még nem tudják. A' verekedés közben 200 emberek estek fogságra, kik közt 20 tisztek találtattak. A' verekedés délutáni 3 és 7 órák között történt. O l a n é t a n a k minden bogázsiája és hadikassája a' győzedelmesek' zsákmányává lett. — Ezen tudósítást I r i á r t e nevű Oberst

írta alá Tupiczában, azon való örömét 's jó szerentsekívánását jelentvén, hogy a' Respublika ezen megengesztelhetett ellenségétől is megmenekedhetett.

II-dik Proklamatió. E z a' S z á l t a tartománybéli lakosokhoz van intéztetve és illy szavakból áll: — „

„P o l g á r o k! Az a' vakmerő és kegyetlen tusakodás, melly a' ti gyermekeitek' vérét patak' módjára ontotta, elvégződött. Egy ellenség se' áll többé fenn a' K o l u m b u s' szent földjén. A' Haza szabad! Örvendjünk ezen szerentsés történeteknek, mellyek egy részint, a' ti áldozatok' munkáji. Költ Száltában Ápr. 8-dikán. B u s t a m e n t e, Vice-Kormányozó. A l d o n a d ó, Titoknok.

III-dik Proklamatió. Az Oberster Medina-Celi Tumuslánál nyert győzedelméről szolló szerentsés tudósítás minden felől megvalóságosított. Ezen győzelem 's az Olanéta megölettetése telyes bátorságba helyheztették Perú szabadságát, mint hogy a' Perui sergekből már tsak egy maroknyi van még hátra az Oberst V a l d e z vezérlése alatt, hanem ennek eltöröltetését is minden órán várhatjuk, mint hogy a' Szabadító ármáda' fő vezére Generális S u c r e már megérkezett P o t i s i b a. Ezen szerentsés győzedelmeknek réánk nézve az a' szerentsés következése lehet, hogy a' S z a l t a i lakosok már bátran és veszedelem nélkül folytathatják Peruval való kereskedéseket 's oda való útozássaiikat, mellyek a' hadakozás miatt mind ez ideig félbe szakadva valának. Már az ezen tekintetben eddig fennállott minden tilalmak eltöröltettek. Már most vágó marhát, öszvéreket, hadi készületeket, egy szóval mindent lehet P e r u b a, Szaltából 's az egész Buenos-Ayresi Respublikából venni. Perút már most egy oldala felől se fenyegeti semmi ellenség. Déli részeit a' Buenos-Ayresi vagy La-Platai egyesült Státusok és Chili, napnyugoti részeit a' Csen-

des tenger, az északiakat Kolumbia, a Szabadítója, napkeleti részeit pedig a' Brasiliai esmeretlen és kietlen puszták fedezik.

B r a s i l i a.

A' Brasilia és Buenos - Ayres között Montevideo felett kiütött egyenetlenségekről, minekutánna a' feljebb közlötkeket megirtuk, újabb tudósításokat vévén, már most egy úttal ezeket is közöljük:

Montevideóból Máj. 12-dikén írták, hogy a' Brasiliaiak ellen az egész Montevideói tartományban revólutzió ütött ki. Az Insurgensek az országnak olly lakosai, a' kik magoknak Patrióta nevet adnak, de a' kik nem egyebek, hanem tsupa ragadozók és gyilkosok 's ehez képest nagyon veszedelmes emberek. Ezek a' legrégebben ide vetemedett Spanyoloknak az Indusokkal, Szeretsenekkel, Mulatokkal, 's minden féle színü és bőrű emberekkel összekortosodott maradékaik. —

Montevideóban egy szívvel lélekkel teszik a' készülöket, hogy akár a' Buenos-Ayresiek akár pedig ez a' vidéki veszedelmes nép támodja-meg a' várost, mindnyájokat vissza verhessék. Valami Rio-de-Janeirói tudósításban azt a' rosszat lehet olvasni Május' 14-dik napjáról, hogy valami Fructuoso Ribeiro nevű tiszt, a' ki valaha a' Spanyoloknál szolgált, hanem azoktól elpártolván most ő is itt a' pártosok között keresi kenyerit, két Brasiliai Batalionokat, kik a' Montevideói őrző seregnek egy részét tették, eltsábitott, a' támadók' részére hajtott 's vellek együtt a' városból kijött a' támadókhoz. Ezen két pártos Batalionok 700 emberekből állanak. Hanem Rio-de-Janeiróbol is gyűlnek a' segítő seregnek Montevideóhoz. Grenfell nevű Kapitány három hajókon 1200 Brasiliai katonákat vitt-el Rióból a' Montevideói Kommandáns Vicomte Laguna' segítségére.

Azt is beszéllek Londonban sőt írják is a' Londoni ujságlevelek, hogy a' Don Pedro Császár' meggyilkoltatására, összeesküvés forraltatott volna Rióban, hanem szerentsésen felfedeztetett és eleje vétetett; de sok emberek elfogattattak 's az Ilheo-dos-Cobrára (a' kígyók' szigetére) vitettek fogságra.

T ö r ö k B i r o d a l o m.

Tengeri Tudósítások Kandia szigetéről Kanéából Junius 20-dikán írja egy nevezetlen útas az itt következőket: — „Smyrnát e'hónap' 3-dikán hagyván-el, minekutánna az Archipelaguson néhány szigetet meglátogattam volna, végre Syrára kiszállottam, hol egyszerre elteltem nagy ujságokkal, mind olly tulajdonságuakkal, mint a' milyenek a' Jóniai szigeteken még mind jó keletben vagynak. A' Görög népnek könnyű hívősége 's nagy bizodalma, melly már tsak két lépésnyire áll az elenyészéstől, minden képzeletet felyül halad. Tsak győzedelmekről álmodozik. Ennek szemeiben a' Súdánál összsatsatolózott Török és Égyiptomi hajós seregk semivé tétettek; mi lett a' Kapudán-Basából az Andrósnál történt megverettetés után, ezt itt senki se tudja; Ibrahim Basa szegény a' Moreai hegyek közzé szorittatott; Gura a' Törököket Szalonában 's Messolonghi előtt úgy össze verte, hogy (szinte) elszaladtak 's a' többi. —

„Jun. 14-dikén 20 tengeri mértföldnyire voltam Kanéától, honnét Jun. 15-dikén indultam vala meg Suda felé, mellyek tsak másfél órányira vagynak egymástól. Suda kétségbe hozhatatlanul legszebb és legbátorságosabb kikötőhely az Archipelaguson. —

Jun. 16-dikán meglátogattam a' Kapudán-Basát 's az Arnauták' Kommandánsát Hussein-beit. Abból, a' mit nékem ezen két Török Vezérek beszéltek, következő

hiteles környüállásokat szedhettem össze a' Kapudán Basának azután eléfordult történeteiről, hogy ő a' Dardanellák közzül az Archipelagusra kijött: — „

„Ő Május' 28-dikán hagyta oda a' Dardanellákat. Az ő serge két Fregátokból, mellyek közzül a' nagyobbak 750, a' kisebbnek 600 emberei voltak; 9 Korvettéből, mellyeken 250—300 matrozok találtattak, 's 14 Briggekből, 20 Gályából, 's 21 szállító hajókból állott. A' Korvettéknek 130—150 's a' Gályáknak 25—90 Matrózaik voltak. Mind együtt véve 67 hajókból állott egész ereje. Görög Admirális Sachuri mindenütt oldaloslag kísérte a' Török hajókat. Az ő ereje 37 hajókból állott. Ezek éppen akkor támoldták meg a' Törököket, midőn a' Negroponti és Androsi keskeny tengerről ki feléveztek, melly csak azt teszi, hogy a' Görög Gyujtók ekkor kezdték a' Török hajók linéájához közelíteni. Sokáig sikertelenek voltak próbatételeik. A' Török hajók ezen időközben is megszűnés nélkül folytatták, gyenge széllel, a' magok' evezését Z e a felé. Csak a' két Fregátok 's 9 Korvették maradtak hátul, kétségkívül azon gyengébbeket fedezvén, a' mellyek előre küldettettek, milyenek voltak a' Gályák és szállító hajók. —

Az egyik Fregátnak árboczfája azonközben éppen akkor, midőn a' Kapudán Basától parantsolatot vett, hogy iparkodjék feléje közelíteni, ketté törött, mellyet semmi nem egyéb okozhatott, hanem csak hogy a' hajónak úthoz-lett készítettése gondatlanul esett. A' szél azonközben mind jobbanjobban tsendesedvén, semmi más hajók nem mehettek hamarjában a' Fregát segítségére. Illy környüállások között volt ezen nagy Török Fregát, midőn két nagyon könnyű evező Gyujtók, a' tenger' folyamata is arra felé tsapván őket, hirtelen mellette termettek 's Gyujtókat belé akasztván, felégették. Egy része ugyan az

embereknek még időt nyert egy nem messze lévő hajóra áltol szaladni, hanem a' többi a' Fregáttal együtt a' tengerbe temtetett. —

„Ezen hajónak semmivétetődése nagyon sajnós lehetett a' Törököknek, azért, hogy sok pénz és egyéb kintsek találtattak rajta. Az ezen szerentsétlenségből következett megzavarodásnak még az a' rossz következése is lett, hogy egy Korvette hátra maradván ez is meggyujtatott és elenyészett. Egy harmadik hajó, ez is Korvette, az egész hajós seregben legjobb evező lévén, futásban kereste megmaradását, de nem találta-meg, mivelhogy Syra szigete mellett megfenéklett, hol ezt magok a' Török Matrózok, hogy a' Görögök' zsákmányává ne lehessen, azonnal meggyujtották, de a' mellyért sokak közzülök kegyetlen halállal fizettek. —

„A' Törököknek ezen kár vallásához járultak még 6 szállító hajók, ugy hogy mind együtt 9-re telt a' száma azon hajóiknak, mellyeket ezen szerentsétlen napon egészen elvesztettek. A' Kapudán Basa mind együtt 19 Gályát, 3 Brigget, és 5 szállító hajót szabadított úgy ki a' zürzavarból, hogy semmi bajok nem volt 's útjokat az elejikke adatott rendelések szerént K a r i s t o felé folytatták 's oda minden akadály nélkül meg is érkeztek. Maga a' Török Nagy-Admirál 28 hajókkal a' Súdai kikötőhely felé ment-el, hol Jun. 5-dikén estve hányatta-ki vasmatskáját. —

„A' fenn-nevezett Hussein-bei 4-dikben evezett vala be ugyan oda, 9 Egyiptomi Fregátokkal, 9 Korvettékkal, 21 Briggekkel és Gályákkal, ki a' Moréai öklökből evezett ide vissza, hogy itt ismét 5000 embereket és 500 kivállogatott lovakat vegyen-fel 'és szállitson-el oda, már most nem Módonhoz, mint eddig; hanem egyenesen N a v a r i n h o z, hol már most az Ibrahim Basa' fő tanyája van, 's a' honnét, mint gondolja, a' maga további ha-

di munkáját nagyobb hathatósággal folytathatja, mint Modontól. —

„A' Görög hajók az Androsi tsata után tsak, részint Jun. 11-kén részint 12-dikén mutatták-meg magokat Súdán előtt. Egész erejek 62 hajókból állott, mellyek között 10 Gyujtókat találtattak. Azon planumjokat, hogy a' Török hajókat Súdánban fel akarják égetni, nyilvánossággal közönségessé tették. —

„Miauli kihirdette, hogy minden Gyujtó Vezérnek, valamint szintén minden kísérő hajósoknak, melly azzal együtt a' kikötőhelybe be-ront, fejenként 1000 Piastereket fog fizetni. Azonban nem érhetette-el fel tett célját. Nem égethetett-fel többet egy Korvetténél. A' verekedés így ment véghez:

„A' Görög hajók Jun. 14-dikén déltájban tették ezen próbát. A' Kapudán Basa' hajóji a' kikötőhely' belső részén felvitorlázva állottak. Hussein-bei kérte a' Kapudán-Basát, hogy engedje-meg néki 17 részint Korvettékkal részint Briggekkel a' kikötőhely' elejibe kivezni, hogy ott szállhasson szembe a' Görögökkel. A' Török Nagy Admirális megengedte a' Hussein kérését. Ő elejibe indult a' Görögöknek. Megindulásakor a' bárkákat tsatához készítvén a' vízbe hanyatta, 's ezekkel egyenesen azon három Gyujtókra rohant, mellyek, mint előljárók a' Görög lánca előtt jöttek, 's őket körül vévén megtámodta. A' Gyujtóhajók' vezetőji magokat illy véletlenül körülvétetve lenni szemlélvén, Gyujtóhajóikat magokra hagyták 's ezek minden kártétel nélkül elégték. A' 4-dik Gyujtó látván, hogy egy Török Korvette megfeneklett és megakadott, ennek néki ment 's felégette. Ez' napi munkájok a' Görögöknek ennyiben határozódott. Ezzel magokat visszavonták — hanem

„A' következő napon 15-dikben ismét megjelentek. Hussein ismét elejikké ment a' kiválógatott apróbb hajókkal. Az

ágyuzás elkezdődött 's valami két órát tartott: de most se' lett semmi következése. Jun. 16. 17. és 18-dik napjai mindenpróbátétel nélkül teltek-el. A' Görögök ezen napokon keveset mutatták magokat. Ezen kikötőhely felettébb méjj, 's azért nagyon bajos valami foganatos próbát tenni ellene. Reménlették a' Görögök, hogy legalább tehetnek annyit, hogy meggátolják a' Török hajóknak kivezését, de, mint későbbi tudósítások erőssítik, ezen céljokat sem érheték-el, melly tudósításokban a' mondatik, hogy a' Súdai kikötőhelyből Jun. 25-dikán kivezett az összsatsatoló-dott Török hajós sereg, 's hogy azután a' Navarini tengeren is látták.“

Ezen két Török tengeri vezérekről illy megjegyzéseket teszen ez a' nevezetlen útas: — „

Hussein-Bei már háromszor tette-meg ezen esztendei táborozás alatt az utat Súdától fogva Modonig mindenkor szerentsésen. Ő, reá nézve, tsak egy közönséges Mameluck 's durva formájú ember; de a' természettől szerentsés adományokat vett; mind ezek között pedig ritka személyes bátorsággal bír. Most midőn a' Görög Gyujtóknak ellenek állott, hogy a' kikötőhelybe bé nem ronthattak, maga személyesen egy kis bárkában tartózkodott 's vezérkedett. Tudománya semmi nints, pedig úgy mutatja, hogy szeretne mindent tudni; gyermekkorában elmellőzték taníttatását.

„A' Kapudán Basa értelmes tanúlt ember; az alattalévők szeretik, mert jól bánik velük. Vélem sokáig beszélgetett; beszéli, hogy Ibrahim derék ember; sok fontos szolgálatokat tett a' Portának. A' Görög hadakozásról tsak nem bizonyosan el lehet mondani, hogy közelit a' vége felé. Candián létem alatt sok olly dolgokat láttam és tanultam, mellyekre való tekintetből még a' jövőendő dolgokról is sokat tudnék szollani, hanem már olly for.

dulást kezdetek venni a' környülállások, hogy nem soká magok beszélhetnek, 's nem leszsz szükség a' jövendőségekre.

Konstanczinápolyból is érkeztek tudósítások, a' mellyek Jul. 11-dikén indultak, 's a' hajós sergekről tsak annyit említenek, hogy a' Kapudán-Basa 's Hussein' sergei, mellyek Súdánál magokat özsze tsatólván onnét egyesített erővel a' Navarini tengerre jöttek, 's itt őket Julius' elején egy Austriai hajó látta, 80 kissebb nagyobb hajókból állottak. Ugyan ezen Austriai hajó a' Miauli és Sachturi alatt hasonlóképpen özsze tsatoltatott Görög hajós osztályokat Cerigo és S. Angélo között látta.

Ezen Konstanczinápolyi tudósítások szerént a' szározon nagyon kedvetlen lábakon állának a' Görögöknek dolgaik. Ha ezek mind valóságok, így már Tripolitzát sőt Messolonghit is elfoglalták volna a' Törökök, még pedig az utólsót réá-rohánással, 's Ibrahim Basa Tripoliczában tsak keveset mulatván onnét Árgosnak fordúlt, 's az arra felé vivő keskeny utakat elfoglalván, ezen várat is elvette, 's végezetre, hogy az ő előlmenő csoportjai éppen Napoli-di-Romániával általellenben azon helynél állanak, a' melly Malmok nevezete alatt szokott közönségesen említettetni. Kolokotronirol, a' ki egyenesen Ibrahim Basa ellen van kineveztetve, a' mondatik ezen tudósításokban, hogy magát Tripolitzától vissza vonta, minthogy Ibrahimhoz képeest, igen gyengének érezte lenni magát. Még többek is mondatnak ezen tudósításokban, hanem mint hogy végre a' Görög barátok' vigasztalására oda tétetik, hogy mind ezek a' kedvező hírek, ámbár Konstanczinápolyban nagy örömet okoztak 's a' Porta ezeken semmit se' kételkedik, még most tsak elő hírek 's teljességgel nem Tisztitudósítások, 's mind

ezeokról, kivált képpen a' többek között a' Méssolonghi elfoglaltatásáról, mellyet nagyon kétségesíteni lehet, még szükségesképpen bizonyosabb tudósításokat kell várunk.

Bétsben a' Státus obligátziók' közép ár-
ra volt Jul. 30-dikán:

Az 5 per Centeseké,	95 7/8 for.
Az 1821-béli sorsrabotsá- tattaké,	151 7/8 for.
A' 2 1/2 p. C. Béts városa' Bankojáé,	55 1/4 for.
A' Bánkó - Aktziák keltek	1216 7/10 fo- rinton mind Conv.pénzben.

Bétsben a' marhahúsnak fontja Augustushónapra Ezüstben 7, Váltóban 17 1/4 kr.ra határozatott-meg.

Magyar Ország.

Pestről ezeket írják:

Ő Cs. Kir. Fő Herczeg aszszonysága Maria Dorothea Fő Herczegné, folyó hónap 17-kén a' gyermekágyból szerentsésen kikelvén, Egyházhoz ment a' Pesti Evangelikum templomba, hol az egész gyülekezet előtt a' Fő Herczeg Aszszonyt T. T. Kalchbrenner Jósef Úr az oltárnál feláldotta.

Az Evangelika Ekklesiáknak Dunán túl lévő Superintendentiája Junius 8-dikán tartott Kerületbeli gyűlésében Pápán, néhai Tekint. Káldy János Úr helyett, Méltós. Báró Podmaniczky Károly Urat köz megegyezéssel Districtuális Inspectornak választotta. E' végből a' nevezett Superintendentiának egyházi és világi tagjából választott Deputatio, e' folyó hónap 19-dikén Pesten ezen díszes Hivatal felvállalására megkérte Ő Nagyságát, a' ki különben is minden jóra kész hajlandóság-

gal viseltetvén, ezen megtiszteltetést, 's vele egybe foglalt terhes foglalatosságokat magára vállalni méltóztatott.

Don Miguelnek a' Portugalliai Királyi Hercegnek Magyar Országban tett útozásairól még ezeket említhetjük-meg Magyar Országi ujságleveleinkből: —

„Minekutánna a' Bánya városokat meglátogatta volna, Julius 15-dikén Nagy-Szombatba érkezett, hol, noha oda éjjel 11 órakor jött vala, ötöt az egyházi és világi jeles személyekből álló Küldöttség megtisztelte. Ezután a' Királyi Hg. még éjféltájban meglátogatta Walcz Bor-Kereskedő Úrnak azon pinczét, mellyben áll ama' 2100 akó óriási nagy hordó. A' pincze ki volt világosítva, és többféle felírásokkal ékesítve, mellyek között egy Lusitaniai nyelven is találtatott. A' Királyi Herceg különös figyelmetességgel szemlélte-meg ezen nevezetes alkotmányt, és a' pinczét nagy megelégedésének kijelentésével hagyta el. —

Budáról Visegrádra Jul. 7-dikén érkezvén, Ns. Pest Vgyének Szolgabirája Tek. Miske y Imre Úr kíséretével, ottan ebéd után lóháton, egész társaságával az egykori Magyar Királyi várba felment, és az annyi nevezetességekről emlékezetes omladékokat majd két óráig szemesen megvizsgálta. Onnan le jövén, ama' ritka alkotmányú, és belől Góthusi módra készült báltozatokkal díszeskedő Salamon tornyát, nem kémélvén magát a' düledékeken való felmászástól, nagy figyelmetességgel megnézte, és saját kezével lerajzolta, 's midőn ezen látását elvégezné, le jövén, a' torony allyában leült, és mély gondolkodásha merült. —

Előbb Keszthelyen is megfordult volt, midőn a' Balaton partjára, a' Somogyi részen megérkezvén, Méltóságos Gróf Festetis László Úr által az ő gallyájára meghívattatott, és estve szép holdvilágnál számtalan mozsarak durrogásai között a' Keszthelyi partra szállítottatott, és ott más fél nap pompás multságokkal, és vadászatokkal mulattatván, a' Füredi savanyúvízre ment, a' hova késő estve érkezvén, midőn a' magyar muzsikát meghallaná, minthogy azt a' Portugalliai és Spanyol nótákhoz hasonlítóknak találta, annak halgatásával éjféltáig kedvét tölteni kész volt. —

Pétsi volt Megyés Püspök Méltóságos és Fő Tisztelendő Király Jó'sef Úrnak Füreden, hol a' savanyú vízzel való élés végett minden esztendőben meg szokott vala jelenni, a' lefolyt Jul. 17-dikén, midőn ezen esztendő Áprilisének 4-dikétől fogva életének 89-dik esztendejét töltene, nem sokáig tartott betegeskedése után történt halálát, méltó szomorkodással jelentik Ujságleveleink. Holt teste bebalsamoztatva azon hónapnak 19-dikén Péts felé útnak indítottatott eltemettetés végett. Mint eddig tudni lehet, Testamentomában nagy lelkeséggel gondoskodott az elgyengült 's a' szolgálatra már nem alkalmas Papi személyekről. Hasonló képp' atyáskodott sok Komáromban és Győrött tanuló Nemes ifjakról, kiknek három-három száz forintokból álló Stipendiumot hagyott, hanem ezen utolsó kegyes akaratját, mint a' Posonyi Deák ujság megjegyzi, csak a' megnevezett két városokban tanulóokra terjesztette-ki.